

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1153

Vragen van de leden **Vos** en **Duyvendak** (beiden GroenLinks) aan de minister van Justitie over *de strafzaak tegen F.G.* (Ingezonden 23 februari 2004)

- 1
Kent u het bericht¹ dat het openbaar ministerie heeft besloten geen strafrechtelijke vervolging in te stellen tegen het hoofd beheer en onderhoud van de provincie Zuid-Holland, F.G.?
- 2
Bestond de verdenking (onder meer) uit het aannemen van steekpenningen, zijnde artikel 362, dan wel 363 van het Wetboek van Strafrecht?
- 3
Bent u van mening dat het verrichten van tegenprestaties op zichzelf geen onderdeel is van de delictomschrijving van artikel 362, dan wel 363 van het Wetboek van Strafrecht?
- 4
Is de strafzaak tegen F.G. geseponeerd wegens gebrek aan bewijs? Klopt het dat de reden daarvan zou zijn dat niet bewezen zou kunnen worden dat de ambtenaar tegenprestaties geleverd had, zoals het krantenbericht veronderstelt? Zo neen, wat was daarvoor de reden?

5
Overweegt u gebruik te maken van uw aanwijzingsbevoegdheid krachtens artikel 127 van de Wet op de Rechterlijke Organisatie?

¹ NRC-Handelsblad, 18 februari jl. «Justitie seponneert strafzaak tegen hoge ambtenaar».

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Justitie). (Ontvangen 25 maart 2004), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 1121, vergaderjaar 2003–2004

1
Ja.

2
Tegen de heer F.G. is een strafrechtelijk onderzoek gestart wegens verdenking van ambtelijke corruptie, hetgeen is strafbaar gesteld in de artikelen 362 en 363 van het Wetboek van Strafrecht.

3
In de artikelen 362 en 363 van het Wetboek van Strafrecht wordt allereerst gekeken naar de rol van de ambtenaar zelf: blijft hij passief en neemt hij de gift, belofte of dienst slechts aan, of vervult hij een actievere rol en vraagt zelf om de gift, belofte of dienst. Daarnaast wordt in deze artikelen gekeken naar het tijdstip waarop omgekocht wordt: neemt de ambtenaar de gift, belofte

of dienst aan «vooraf», dat wil zeggen voor een ambtshandeling die nog niet verricht is, of «achteraf, dat wil zeggen voor een handeling die al wel verricht is. Ambtelijke corruptie kan zich derhalve voordoen in vier vormen: aannemen vooraf, aannemen achteraf, vragen vooraf en vragen achteraf. Bij aannemen en vragen achteraf heeft de ambtenaar al iets gedaan of nagelaten. Derhalve heeft hij in deze gevallen al een «tegenprestatie» geleverd. Daarvoor moet door het Openbaar Ministerie wettig en overtuigend bewijs worden geleverd. Tevens moet het Openbaar Ministerie wettig en overtuigend bewijzen dat de ambtenaar heeft geweten of redelijkerwijs heeft kunnen vermoeden dat de gift, belofte of dienst hem werd gedaan om iets te doen of na te laten, danwel voor iets wat hij al had gedaan of nagelaten. Het leveren van wettig en overtuigend bewijs voor ambtelijke corruptie is niet eenvoudig, zeker niet als zowel de ambtenaar als de omkoper geen verklaring afleggen over hetgeen is gedaan of nagelaten.

4
Het Openbaar Ministerie heeft de strafzaak tegen F.G. inderdaad geseponeerd wegens gebrek aan bewijs. Na een diepgaand onderzoek van de Rijksrecherche is het Openbaar Ministerie tot het oordeel

gekomen dat niet wettig en overtuigend kan worden bewezen dat aan F.G. ontoelaatbare giften zijn gedaan. Evenmin heeft het onderzoek van de Rijksrecherche bewijs opgeleverd voor tegenprestaties die (sommige) giften alsnog in een ander daglicht zouden (kunnen) stellen. Volledigheidshalve meld ik u dat het onderzoek van de Rijksrecherche ook nog verdenking van twee strafbare feiten heeft opgeleverd die niets te maken hebben met ambtelijke corruptie. Het Openbaar Ministerie heeft ook deze beide zaken geseponeerd, omdat het van oordeel is dat in dit geval een ander dan strafrechtelijk ingrijpen, namelijk een ingrijpen door de provincie Zuid-Holland zelf, prevaleert. Daartoe heeft het Openbaar Ministerie op basis van de «Aanwijzing verstrekking van strafrechtelijke gegevens aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden» (Staatscourant 2001, 154) een deel van het proces-verbaal van de Rijksrecherche in afschrift aan de provincie Zuid-Holland ter beschikking gesteld. Omwille van het integriteitsbeleid van de provincie Zuid-Holland heeft het Openbaar Ministerie ook onderdelen van het proces-verbaal dat betrekking heeft op de verdenking tegen F.G. van ambtelijke corruptie in afschrift aan deze provincie verstrekt.

5

Nee. Een zeer terughoudend gebruik van mijn aanwijzingsbevoegdheid ten aanzien van strafvorderlijke beslissingen van een officier van justitie in een individuele strafzaak is naar mijn oordeel gepast (zie ook: Kamerstukken II, 1996–1997, 25 392, nr. 3, p. 18-31). In beginsel treed ik derhalve niet in de strafvorderlijke beslissing van een officier van justitie. Nog los daarvan geldt dat, zoals uit het antwoord op vraag vier mag blijken, de beslissing van het Openbaar Ministerie in deze berust op gebrek aan bewijs. Een aanwijzing levert geen aanvullend bewijs op en verandert derhalve niets aan de situatie. Overigens kan op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering een rechtstreeks belanghebbende – zoals de benadeelde – schriftelijk beklag bij het gerechtshof indienen over niet (verdere) vervolging van een strafbaar feit door de officier van justitie. Het gerechtshof kan, indien het beklag gegrond wordt verklaard,

bevelen dat vervolging zal worden ingesteld of voortgezet.